

αδμηε^μ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

22/10/2025

.: I-404124

**Αίτημα για τη χορήγηση παρέκκλισης από τις
διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 8 του
Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 της Επιτροπής, βάσει
των οριζόμενων στην παρ. 1α του άρθρου 8 του
ιδίου Κανονισμού**

Οκτώβριος 2025

Περιεχόμενα

I.	Εισαγωγή.....	2
II.	Περιγραφή και τεκμηρίωση αιτούμενης παρέκκλισης	2
1.	Πρόβλεψη για 30-λεπτη IDCZGCT.....	2
2.	Δυνατότητα για παρέκκλιση από την προθεσμία εφαρμογής της 30-λεπτης IDCZGCT	3
3.	Σύντομη αναφορά των λόγων που επιβάλλουν την παρέκκλιση.....	4
III.	Αιτιολόγηση της παρέκκλισης	5
1.	Ασυμβατότητα υφιστάμενων λειτουργικών διαδικασιών και ανάγκη προσαρμογής αυτών.....	5
2.	Αβεβαιότητα διαθέσιμου χρόνου επίλυσης ΔΕΠ λόγω επικείμενης τροποποίησης της Περιόδου Κατανομής της Διαδικασίας Ενοποιημένου Προγραμματισμού σε 15 λεπτά.....	7
3.	Διάθεση και προτεραιοποίηση πόρων για υλοποίηση των αναγκαίων τροποποιήσεων στα συστήματα του ΑΔΜΗΕ.....	7
IV.	Εκτίμηση επιπτώσεων.....	7
1.	Επιπτώσεις στη λειτουργία του Συστήματος και στην ασφάλεια εφοδιασμού	7
i.	Αυξημένη ανάγκη για την περαιτέρω εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των πληροφοριακών συστημάτων του ΑΔΜΗΕ και των Διαχειριστών των Ευρωπαϊκών Πλατφορμών σχετικά με διμερή δήλωση, αντιστοίχιση και επικύρωση των διασυνοριακών προγραμμάτων	8
ii.	Επιπτώσεις στη Διαδικασία Ενοποιημένου Προγραμματισμού.....	8
2.	Οικονομικές επιπτώσεις.....	8
i.	Αύξηση κόστους Αγοράς Εξισορρόπησης	8
ii.	Λιγότερο αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς και περιορισμένες ευκαιρίες συναλλαγών για τους συμμετέχοντες.....	9
3.	Περιβαλλοντικές επιπτώσεις	9
V.	Σχέδιο δράσης	9
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α.....	12

I. Εισαγωγή

Με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1747 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 τροποποιήθηκαν οι Κανονισμοί (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943, προκειμένου να βελτιωθεί ο σχεδιασμός της ενωσιακής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (εφεξής «Electricity Market Design Reform»). Στο πλαίσιο αυτής της μεταρρύθμισης, αποφασίστηκε να μειωθεί ο χρόνος λήξης προσφορών διαζωνικής ενδοημερήσιας αγοράς από 60 λεπτά πριν από τον πραγματικό χρόνο, σε όσο το δυνατόν πιο κοντά σε αυτόν και κατά μέγιστο 30 λεπτά πριν από αυτόν, με έναρξη ισχύος της εν λόγω απαίτησης από την 1η Ιανουαρίου 2026.

Ο σκοπός της εν λόγω ρύθμισης είναι να μεγιστοποιηθούν οι ευκαιρίες των συμμετεχόντων στην αγορά προς διαπραγμάτευση ελλείψεων και πλεονασμάτων ηλεκτρικής ενέργειας και συναφώς, να επιτραπεί η αποτελεσματικότερη εκκαθάριση της αγοράς με λιγότερη ανάγκη για εξισορρόπηση. Είναι, επίσης, πιθανό να βελτιωθεί η ικανότητα της αγοράς να ενσωματώνει αποτελεσματικά την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, η οποία είναι εξ ορισμού πιο ευμετάβλητη και συνεπώς πιο δύσκολη να προβλεφθεί με ακρίβεια.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και ειδικότερα της παρ. 1α του άρθρου 8, όπως αυτή προστέθηκε με τον ανωτέρω Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1747, δόθηκε η δυνατότητα στους Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς των κρατών μελών να υποβάλουν αίτηση στην οικεία Ρυθμιστική Αρχή για χορήγηση παρέκκλισης από την προαναφερθείσα προθεσμία εφαρμογής της απαίτησης για χρονική στιγμή του κλεισίματος της πύλης της διαζωνικής ενδοημερήσιας αγοράς.

Ως εκ τούτου, δυνάμει της ανωτέρω διάταξης της παρ. 1α του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/944, ο ΑΔΜΗΕ προτίθεται να υποβάλει, ακολουθώντας την προβλεπόμενη στο εν λόγω άρθρο διαδικασία, αίτημα στην αρμόδια Ρυθμιστική Αρχή, ΠΑΑΕΥ, για χορήγηση παρέκκλισης από την απαίτηση της παρ. 1 του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και συγκεκριμένα παρέκκλιση από την προθεσμία για την έναρξη εφαρμογής από 01.01.2026 της απαίτησης για χρονική στιγμή του κλεισίματος της πύλης της διαζωνικής ενδοημερήσιας αγοράς (intraday cross-zonal gate closure time και εφεξής «IDCZGCT») το αργότερο 30 λεπτά πριν από τον πραγματικό χρόνο (εφεξής «30-λεπτη IDCZGCT»).

II. Περιγραφή και τεκμηρίωση αιτούμενης παρέκκλισης

1. Πρόβλεψη για 30-λεπτη IDCZGCT

Σύμφωνα με το άρθρο 59 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222 προβλέπεται ότι:

«2. Η χρονική στιγμή λήξης προσφορών διαζωνικής ενδοημερήσιας αγοράς καθορίζεται έτσι ώστε:

α) να μεγιστοποιούνται οι ευκαιρίες των συμμετεχόντων στην αγορά να προσαρμόζουν το ισοζύγιο τους όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον πραγματικό χρόνο, με την πραγματοποίηση συναλλαγών στο χρονικό πλαίσιο ενδοημερήσιας αγοράς και

β) να παρέχεται στους ΔΣΜ και στους συμμετέχοντες στην αγορά επαρκής χρόνος για τις διαδικασίες προγραμματισμού και εξισορρόπησης όσον αφορά το δίκτυο και την επιχειρησιακή ασφάλεια.»

Με το Electricity Market Design Reform τροποποιήθηκε, κατά τα ανωτέρω, το άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, με την παρ. 1 αυτού να προβλέπει πλέον ότι:

«1. Οι ΝΕΜΟ επιτρέπουν στους συμμετέχοντες στην αγορά να πραγματοποιούν συναλλαγές ενέργειας όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον πραγματικό χρόνο, και τουλάχιστον έως τη χρονική στιγμή του κλεισίματος της πύλης της διαζωνικής ενδοημερήσιας αγοράς. Από την 1η Ιανουαρίου 2026, η χρονική στιγμή του κλεισίματος της πύλης της διαζωνικής ενδοημερήσιας αγοράς είναι το αργότερο 30 λεπτά πριν από τον πραγματικό χρόνο.»

Στο δε προοίμιο (υπ' αριθμ. 14) του ίδιου Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1747 αναφέρεται το σκεπτικό της τροποποίησης της εν λόγω παραγράφου, ήτοι ότι:

«Οι ενδοημερήσιες αγορές είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την ενσωμάτωση των μεταβλητών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας με το ελάχιστο δυνατό κόστος, καθώς παρέχουν στους συμμετέχοντες στην αγορά τη δυνατότητα να διαπραγματεύονται ελλείψεις ή πλεονάσματα ηλεκτρικής ενέργειας πιο κοντά στον χρόνο παράδοσης. Δεδομένου ότι οι παραγωγοί μεταβλητής ανανεώσιμης ενέργειας είναι σε θέση να υπολογίζουν με ακρίβεια την παραγωγή τους μόνο κοντά στον χρόνο παράδοσης, είναι πολύ σημαντικό να μεγιστοποιούν τις ευκαιρίες συναλλαγών μέσω της πρόσβασης σε ρευστή αγορά όσο το δυνατόν πιο κοντά στον χρόνο παράδοσης της ηλεκτρικής ενέργειας. Η χρονική στιγμή λήξης προσφορών διαζωνικής ενδοημερήσιας αγοράς θα πρέπει συνεπώς να συντομευθεί και να τοποθετηθεί πλησιέστερα στον πραγματικό χρόνο, ώστε να μεγιστοποιηθούν οι ευκαιρίες των συμμετεχόντων στην αγορά να διαπραγματεύονται ελλείψεις και πλεονάσματα ηλεκτρικής ενέργειας και να συμβάλλουν στην καλύτερη ενσωμάτωση των μεταβλητών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας.[...]»

2. Δυνατότητα για παρέκκλιση από την προθεσμία εφαρμογής της 30-λεπτης IDCZGCT

Περαιτέρω, βάσει της παρ. 1α του ίδιου ως άνω άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, όπως προστέθηκε με το Electricity Market Design Reform, προβλέπεται η δυνατότητα παρέκκλισης από την έναρξη ισχύος εφαρμογής της 30-λεπτης IDCZGCT από 01.01.2026, ορίζοντας ειδικότερα ότι:

«1α. Η οικεία ρυθμιστική αρχή μπορεί, κατόπιν αιτήματος του οικείου διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, να χορηγεί παρέκκλιση από την απαίτηση της παραγράφου 1 έως την 1η Ιανουαρίου 2029. Ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς υποβάλλει το αίτημα στην οικεία ρυθμιστική αρχή. Το αίτημα περιλαμβάνει:

α) εκτίμηση επιπτώσεων, η οποία λαμβάνει υπόψη τα σχόλια των ΝΕΜΟ και των οικείων συμμετεχόντων στην αγορά και στην οποία καταδεικνύεται ο αρνητικός αντίκτυπος ενός τέτοιου μέτρου στην ασφάλεια του εφοδιασμού στο εθνικό σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας, στην οικονομική αποδοτικότητα, μεταξύ άλλων σε σχέση με υφιστάμενες πλατφόρμες εξισορρόπησης σύμφωνα με τον κανονισμό

(EE) 2017/2195, στην ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου· και

β) σχέδιο δράσης για τη συντόμευση της χρονικής στιγμής κλεισίματος της πύλης της διαζωνικής ενδοημερήσιας αγοράς σε 30 λεπτά πριν από τον πραγματικό χρόνο έως την 1η Ιανουαρίου 2029.»

Κατά την αξιολόγηση των προϋποθέσεων για την υποβολή της εν θέματι αίτησης για χορήγηση αυτής της παρέκκλισης, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη μέριμνα στους λόγους για τους οποίους ζητείται η παρέκκλιση και η στοιχειοθέτηση υποβολής αυτού, λαμβάνοντας, σαφώς, υπόψη το ίδιο το γράμμα της εν λόγω διάταξης της παρ. 1α του άρθρου 8 του Κανονισμού, όπως παρατίθεται ανωτέρω, καθώς επίσης και τα αναφερόμενα στο σχετικό υπ' αριθμ. 14 χωρίο του προοιμίου του Electricity Market Design Reform.

Ειδικότερα, στο προοίμιο αναφέρεται ότι σε περίπτωση που η εφαρμογή της 30-λεπτης IDCZGCT την 1η Ιανουαρίου 2026 δημιουργεί κινδύνους για την ασφάλεια του εφοδιασμού και εμποδίζει την οικονομικά αποδοτική μετάβαση σε συντομότερη χρονική στιγμή λήξης προσφορών διαζωνικής αγοράς, οι Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν παρέκκλιση προκειμένου να πάρουν παράταση του χρονοδιαγράμματος εφαρμογής της 30-λεπτης IDCZGCT. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι:

«[...] Σε περίπτωση που η εν λόγω αλλαγή δημιουργεί κινδύνους για την ασφάλεια του εφοδιασμού, και προκειμένου να διασφαλιστεί η οικονομικά αποδοτική μετάβαση σε συντομότερη χρονική στιγμή λήξης προσφορών διαζωνικής αγοράς, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν παρέκκλιση, βάσει εκτίμησης επιπτώσεων και με την επιφύλαξη έγκρισης από την οικεία ρυθμιστική αρχή, προκειμένου να πάρουν παράταση του χρονοδιαγράμματος εφαρμογής. Το αίτημα αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει σχέδιο δράσης με συγκεκριμένα βήματα για την εφαρμογή της νέας χρονικής στιγμής λήξης προσφορών διαζωνικής ενδοημερήσιας αγοράς.»

Συνεπώς, προκειμένου να αιτηθεί ένας Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς αίτημα στην οικεία Ρυθμιστική Αρχή για χορήγηση της εν λόγω παρέκκλισης, θα πρέπει να υποβάλει εκτίμηση επιπτώσεων με την οποία θα παρουσιάζονται οι αρνητικές επιπτώσεις από την εφαρμογή της 30-λεπτης IDCZGCT από 1ης Ιανουαρίου 2026, καθώς και σχέδιο δράσης για τις ενέργειες του Διαχειριστή προκειμένου να αλλάξει ο χρονοισμός της IDCZGCT κατά μέγιστο 30λεπτά πριν τον πραγματικό χρόνο.

3. Σύντομη αναφορά των λόγων που επιβάλλουν την παρέκκλιση

Το αίτημα για χορήγηση παρέκκλισης υποβάλλεται με το σκεπτικό ότι τα δυνητικά οφέλη από τη μετάβαση σε 30-λεπτη IDCZGCT δεν μπορούν να γίνουν ορατά ήδη από την 1η Ιανουαρίου 2026, καθώς η υλοποίηση της 30-λεπτης IDCZGCT οδηγεί σε αυξημένους κινδύνους λόγω των παρακάτω προβλημάτων τα οποία αναλύονται στο κεφάλαιο III:

1. Ασυμβατότητα υφιστάμενων λειτουργικών διαδικασιών και ανάγκη προσαρμογής αυτών.

2. Αβεβαιότητα διαθέσιμου χρόνου επίλυσης λειτουργικών διαδικασιών λόγω τροποποίησης της Περιόδου Κατανομής της ΔΕΠ σε 15 λεπτά.
3. Διάθεση και προτεραιοποίηση πόρων για υλοποίηση των αναγκαίων τροποποιήσεων στα συστήματα του ΑΔΜΗΕ.

Για την υποβολή του αιτήματος, ο ΑΔΜΗΕ διενήργησε εκτίμηση των επιπτώσεων, η οποία καταδεικνύει τον αρνητικό αντίκτυπο της έναρξης εφαρμογής της 30-λεπτης IDCZGCT από 1η Ιανουαρίου 2026, στην ασφάλεια του εφοδιασμού στο εθνικό σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας, στην οικονομική αποδοτικότητα, μεταξύ άλλων σε σχέση με υφιστάμενες πλατφόρμες εξισορρόπησης σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/2195, στην ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.

Το παρόν αίτημα περιλαμβάνει, επίσης, σχέδιο δράσης για τις ενέργειες του ΑΔΜΗΕ προκειμένου να αλλάξει ο χρονισμός της IDCZGCT κατά μέγιστο 30λεπτά πριν τον πραγματικό χρόνο έως την 1η Ιανουαρίου 2029. Ο ΑΔΜΗΕ θα καταβάλλει προσπάθειες ούτως ώστε να εφαρμοστεί η 30-λεπτη IDCZGCT νωρίτερα από το 2029, εάν είναι εφικτό.

III. Αιτιολόγηση της παρέκκλισης

Ο ENTSO-E το 2023 προέβη σε σύσταση προς τους Διαχειριστές σχετικά με το Electricity Market Design Reform (ENTSO-E Position on the EC proposals on Market Design¹), ούτως ώστε να μην προβούν σε εσπευσμένες ενέργειες για την υιοθέτηση της 30-λεπτης IDCZGCT, θεωρώντας ότι θα έχει σημαντικές συνέπειες σε πολλούς Διαχειριστές στην Ευρώπη και ιδιαίτερα στην ασφάλεια των συστημάτων, στο κόστος και στα προϊόντα της Αγοράς Εξισορρόπησης, καθώς και στις εκπομπές CO₂.

Με βάση τη σύσταση αυτή, ο ΑΔΜΗΕ προχώρησε σε σχετική ανάλυση με σκοπό τον εντοπισμό ζητημάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή της 30-λεπτης IDCZGCT από 1ης Ιανουαρίου 2026. Ακολουθώντας, παρουσιάζεται αναλυτική περιγραφή των προβλημάτων που προκύπτουν και συγκεκριμένα διαδικασίες που επηρεάζονται από τη μείωση του διαθέσιμου χρόνου, καθώς και ζητήματα που έχουν εντοπιστεί από τον ΑΔΜΗΕ.

1. Ασυμβατότητα υφιστάμενων λειτουργικών διαδικασιών και ανάγκη προσαρμογής αυτών

Οι διαδικασίες σχετικά με τη διμερή δήλωση, αντιστοίχιση και επικύρωση των διασυνοριακών προγραμμάτων (nomination, matching and validation of cross border schedules) λαμβάνουν χώρα μετά το πέρας της IDCZGCT. Οι υφιστάμενες διαδικασίες, οι οποίες αποτυπώνονται και σε συμβάσεις μεταξύ των Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς Ελλάδας, Ιταλίας και Βουλγαρίας, καθώς και τα πληροφοριακά συστήματα που τις υποστηρίζουν, απαιτούν σε περίπτωση ασυμφωνίας της αντιστοίχισης των διασυνοριακών προγραμμάτων χρόνο

¹ https://eepublicdownloads.blob.core.windows.net/public-cdn-container/clean-documents/Publications/Position%20papers%20and%20reports/2023/entso-e_EMDR_One-pagers_230406.pdf

τουλάχιστον τριάντα (30) λεπτών για την έναρξη και ολοκλήρωση των αναγκαίων διορθωτικών ενεργειών από τους διαχειριστές εκατέρωθεν του συνόρου.

Η διαδικασία διορθωτικών ενεργειών απαιτεί, κατ' αρχήν αναγνώριση του προβλήματος με τηλεφωνική επικοινωνία μεταξύ των Διαχειριστών, αντιπαραβολή πολλών δεδομένων, έλεγχο πληροφοριακών συστημάτων σε τοπικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, και στη συνέχεια προσπάθεια επίλυσης. Τα δεδομένα αυτά, λόγω της αλλαγής από ωριαία σε 15-λεπτα προϊόντα στην Αγορά Επόμενης Ημέρας και στην Ενδοημερήσια Αγορά, αυξάνονται τόσο σε όγκο όσο και σε μεταβλητότητα τιμών, γεγονός που εντείνει την πολυπλοκότητα και τον απαιτούμενο χρόνο εκτέλεσης των επιμέρους παραπάνω βημάτων. Ως εκ τούτου, τα παραπάνω βήματα υπερβαίνουν σαφώς τον χρόνο των τριάντα (30) λεπτών, ενώ μέχρι την επίλυση του προβλήματος το σύνορο «κλείνει», δηλαδή μηδενίζεται η διαθέσιμη χωρητικότητα της διασύνδεσης (ATC), τόσο για τα μεταγενέστερα στάδια της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, δηλαδή την διασυνοριακή Αγορά Εξισορρόπησης, όσο και για επόμενα χρονικά προϊόντα στην συνεχή ενδοημερήσια διασυνοριακή αγορά.

Η εφαρμογή της 30-λεπτης IDCZGCT στη συνεχή ενδοημερήσια συναλλαγή (continuous SIDC) χωρίς αλλαγές στις παραπάνω διαδικασίες (π.χ. αυτοματοποίηση ελέγχων εύρεσης σφαλμάτων) αναμένεται να αυξήσει τον κίνδυνο για διακοπή της λειτουργίας της («κλείσιμο συνόρου») λόγω πολύ μικρότερου διαθέσιμου χρόνου αντίδρασης (βλ. ως άνω ενέργειες) σε περίπτωση σφάλματος. Το «κλείσιμο συνόρου» είναι αναγκαίο και προς την Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα ανταλλαγής ενέργειας εξισορρόπησης αυτόματης Εφεδρείας Αποκατάστασης Συχνότητας (αΕΑΣ) – PICASSO Platform – και την Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Συμψηφισμού Ανισορροπιών – IGCC, με αποτέλεσμα την διακοπή της δυνατότητας ανταλλαγής ενέργειας εξισορρόπησης αΕΑΣ και συμψηφισμού ανισορροπιών. Τα παραπάνω συνεπάγονται συχνότερη διαταραχή της ομαλής λειτουργίας των αγορών, το οποίο θα έχει επίπτωση και στην οικονομική αποδοτικότητα της αγοράς εξισορρόπησης.

Το σύνορο ζώνης προσφοράς Ελλάδας-Ιταλίας με την υφιστάμενη διασύνδεση έχει λάβει εξαιρεση από την εισαγωγή 15-λεπτων προϊόντων προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Επόμενης Ημέρας και στην Ενδοημερήσια Αγορά, συνεπώς η Αγοραία Χρονική Μονάδα (Market Time Unit (MTU)) γι' αυτό, θα παραμείνει εξήντα (60) λεπτά.

Έχει ξεκινήσει η απαιτούμενη διερεύνηση, σε συνεργασία με τον ΔΣΜ της Ιταλίας, για το εάν είναι τεχνικά εφικτό να μεταβεί για το σύνορο αυτό η IDCZGCT στα 30 λεπτά, διατηρώντας 60-λεπτο MTU. Στην περίπτωση που η ως άνω διερεύνηση καταλήξει ότι δεν είναι δυνατό να γίνει η εν λόγω μετάβαση, θα πρέπει να εξεταστεί, εάν υπάρχουν αυξημένες δυσκολίες στη διαχείριση δύο διαφορετικών IDCZGCT εντός της ίδιας ζώνης προσφοράς. Στην περίπτωση που η ως άνω διερεύνηση καταλήξει πως είναι δυνατό να γίνει η εν λόγω μετάβαση, θα προσδιοριστεί ο αναγκαίος χρόνος υλοποίησης της αλλαγής σε αυτό το σύνορο, ώστε να αποφευχθεί μεταβατική περίοδος διαχείρισης δύο διαφορετικών IDCZGCT εντός της ίδιας ζώνης προσφοράς.

Επίσης, σημειώνεται ότι σε ευρωπαϊκό επίπεδο δεν έχει καθοριστεί ακόμα σαφές χρονοδιάγραμμα αναβάθμισης των πληροφοριακών συστημάτων διαχείρισης των διασυνδέσεων στις επιμέρους αγορές, έτσι ώστε, μέσω μεγαλύτερης αυτοματοποίησης της συνεργασίας τους, επιτευχθεί μείωση των χρονισμών.

2. Αβεβαιότητα διαθέσιμου χρόνου επίλυσης ΔΕΠ λόγω επικείμενης τροποποίησης της Περιόδου Κατανομής της Διαδικασίας Ενοποιημένου Προγραμματισμού σε 15 λεπτά

Βάσει της υπ' αριθ. Ε-150/2024 Απόφασης ΡΑΑΕΥ (ΦΕΚ Β' 3969/08.07.2024), η Περίοδος Κατανομής της Διαδικασίας Ενοποιημένου Προγραμματισμού (ΔΕΠ) θα πρέπει να μεταβεί σε ανάλυση δεκαπέντε (15) λεπτών ταυτόχρονα με την εισαγωγή προϊόντων με υπο-ωριαία χρονική διάρκεια προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Επόμενης Ημέρας και στην Ενδοημερήσια Αγορά. Η εν λόγω τροποποίηση εφαρμόζεται από την 1^η Οκτωβρίου 2025.

Η μετάβαση αυτή επιφέρει σημαντικές υπολογιστικές απαιτήσεις κατά την επίλυση της ΔΕΠ, και για αυτό το σκοπό ο ΑΔΜΗΕ είχε ήδη προτείνει σειρά αλλαγών που θα βελτιώσουν τον χρόνο επίλυσης με 15λεπτη ανάλυση. Μετά την επιτυχή εκκίνηση της διαπραγμάτευσης των 15λεπτων προϊόντων στις αγορές ενέργειας, απαιτείται κάποιο χρονικό διάστημα συνεχούς λειτουργίας τους προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα τριάντα (30) λεπτά που θα απομένουν σε περίπτωση αλλαγής της IDCZGCT επαρκούν για την εισαγωγή όλων των δεδομένων εισόδου από τα εμπλεκόμενα πληροφοριακά συστήματα στη ΔΕΠ και εν συνεχεία την επίλυσή της.

3. Διάθεση και προτεραιοποίηση πόρων για υλοποίηση των αναγκών τροποποιήσεων στα συστήματα του ΑΔΜΗΕ

Ο ΑΔΜΗΕ εντός του τρέχοντος έτους προχωρά στην ενσωμάτωση και λειτουργία της νέας ηλεκτρικής διασύνδεσης Κρήτης-Αττικής, καθώς και στην ενσωμάτωση των Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Αγορά Εξισορρόπησης, των οποίων οι σχετικές υλοποιήσεις απαιτούν αλλαγές σε συγγενή συστήματα, καθώς και προτεραιοποίηση των αλλαγών αυτών καθιστώντας ακόμη πιο δύσκολη την υιοθέτηση και εφαρμογή της 30-λεπτης IDCZGCT τον Ιανουάριο 2026.

Με βάση τα παραπάνω, η εφαρμογή της 30-λεπτης IDCZGCT από 1^{ης} Ιανουαρίου 2026 καθίσταται δυσχερής λόγω των αναγκών αλλαγών σε υφιστάμενες διαδικασίες, των αναγκών σε αναλύσεις για συμβατότητα σε υφιστάμενα συστήματα και σε νέες διαδικασίες και ανταγωνισμό σε διαθέσιμους πόρους για υλοποίηση παράλληλων έργων.

Τέλος, έχει δηλωθεί από πολλούς ευρωπαίους διαχειριστές (Βουλγαρίας, Ισπανίας, Βελγίου, Γαλλίας, Πορτογαλίας, Ουγγαρίας, Σλοβακίας, Πολωνίας, Δανίας, Σουηδίας, Νορβηγίας, Ολλανδίας) ότι θα υποβάλλουν αίτημα στη οικεία Ρυθμιστική Αρχή για τη χορήγηση παρέκκλισης από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 8 του Κανονισμού. (Παράρτημα Α)

IV. Εκτίμηση επιπτώσεων

1. Επιπτώσεις στη λειτουργία του Συστήματος και στην ασφάλεια εφοδιασμού

Ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ εκτιμά ότι η εφαρμογή της 30-λεπτης IDCZGCT από 1^{ης} Ιανουαρίου 2026 θα αυξήσει τους κινδύνους για την ασφαλή λειτουργία του Συστήματος με τις σχετικές αρνητικές επιπτώσεις να παρουσιάζονται ως ακολούθως:

i. Αυξημένη ανάγκη για την περαιτέρω εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των πληροφοριακών συστημάτων του ΑΔΜΗΕ και των Διαχειριστών των Ευρωπαϊκών Πλατφορμών σχετικά με διμερή δήλωση, αντιστοίχιση και επικύρωση των διασυνωριακών προγραμμάτων

Ο μειωμένος χρόνος μετά το κλείσιμο της ενδοημερήσιας αγοράς καθιστά τις σχετικές διαδικασίες σχετικά με τη διμερή δήλωση, αντιστοίχιση και επικύρωση των διασυνωριακών προγραμμάτων ιδιαίτερα απαιτητικές, καθώς μειώνεται σημαντικά ο χρόνος για την αξιολόγηση της διαθέσιμης χωρητικότητας των διασυνδέσεων. Απαιτούνται ως εκ τούτου περαιτέρω αυτοματοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων προκειμένου να ενσωματωθούν επιτυχώς οι νέες διαδικασίες. Με τον τρόπο αυτό θα μειωθεί η επίπτωση του μειωμένου χρόνου για την αξιολόγηση χωρητικότητας διασυνδέσεων.

Σε αντίθετη περίπτωση, ο μειωμένος χρόνος ενδέχεται να οδηγήσει τους Διαχειριστές εκατέρωθεν ενός συνόρου να αναστείλουν τις συναλλαγές στην ενδοημερήσια αγορά και να μηδενίσουν τη διαθέσιμη χωρητικότητα («κλείσιμο του συνόρου»), το οποίο θα έχει επίπτωση και στις επόμενες χρονικά διαδικασίες της Αγοράς Εξισορρόπησης, με προσωρινή διακοπή της δυνατότητας ανταλλαγής ενέργειας και συμψηφισμού ανισορροπιών από τις πλατφόρμες PICASSO και IGCC. Αυτό συνεπάγεται την αναστολή πρόσβασης σε επιπλέον πόρους ενέργειας εξισορρόπησης αΕΑΣ για αυτό το χρονικό διάστημα.

ii. Επιπτώσεις στη Διαδικασία Ενοποιημένου Προγραμματισμού

Στην Ελλάδα ακολουθείται το μοντέλο κεντρικής κατανομής (central dispatch) και, ως εκ τούτου, ο τελικός ενεργειακός προγραμματισμός στον οποίο λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες σε εφεδρείες, οι περιορισμοί συστήματος και τυχόν αποκλίσεις από την Αγορά Επόμενης Ημέρας και την Ενδοημερήσια Αγορά γίνεται μέσω της ΔΕΠ. Μια πλήρης εκτέλεση της ΔΕΠ (αρχικοποίηση, επίλυση του προβλήματος βελτιστοποίησης, δημοσίευση αποτελεσμάτων) διαρκεί περί τη μία ώρα.

Σε περίπτωση που κατά τη χρονική περίοδο από την αρχικοποίηση ως τη δημοσίευση της ΔΕΠ μεταβληθούν τα Προγράμματα Αγοράς, είναι δυνατό να επηρεάζεται η βελτιστότητα του ενεργειακού προγραμματισμού. Η μεταβολή της προθεσμίας υποβολής προσφορών στην Ενδοημερήσια αγορά (IDCZGCT) από 60min (T-60min) σε 30min (T-30min) πριν την έναρξη της αντίστοιχης 15-λεπτης περιόδου (T), επιτείνει το πρόβλημα καθώς αυξάνει τον αριθμό των Περιόδων Κατανομής κατά τις οποίες οι συμμετέχοντες δύνανται να τροποποιήσουν τα Προγράμματα Αγοράς τους μετά την αρχικοποίηση και πριν τη δημοσίευση της ΔΕΠ.

2. Οικονομικές επιπτώσεις

i. Αύξηση κόστους Αγοράς Εξισορρόπησης

Ένας προσωρινός μηδενισμός της διαθέσιμης χωρητικότητας της διασύνδεσης («κλείσιμο» του συνόρου) θα έχει επίπτωση και στη συζευγμένη Αγορά Εξισορρόπησης (PICASSO και IGCC). Η προσωρινή αναστολή της δυνατότητας συμψηφισμού ανισορροπιών θα έχει ως πιθανή συνέπεια την ενεργοποίηση περισσότερων προσφορών ενέργειας εξισορρόπησης αΕΑΣ, οι οποίες δεν θα είχαν χρησιμοποιηθεί λόγω του συμψηφισμού, ενώ επιπλέον η διακοπή της δυνατότητας ανταλλαγής ενέργειας εξισορρόπησης από το PICASSO αφαιρεί τη δυνατότητα ενεργοποίησης διαθέσιμων πιο οικονομικών προσφορών από γειτονικές χώρες.

Συνεπώς, αυξάνεται δυνητικά το κόστος εξισορρόπησης για αυτό το χρονικό διάστημα.

Εν γένει, η μείωση του χρόνου στα 30 λεπτά πριν τη φυσική παράδοση, πριν την εξασφάλιση ασφαλούς, έγκαιρης και βέλτιστης ολοκλήρωσης των διαδικασιών των αγορών, ενδέχεται να οδηγήσει σε αυξημένο κόστος εφεδρειών από μεγαλύτερη συμμετοχή θερμικών μονάδων στο μίγμα καυσίμου, καθώς και αύξηση των ακούσιων αποκλίσεων στις διασυνδέσεις, με επακόλουθο την επιβάρυνση του τελικού καταναλωτή. Αντίστοιχες τοποθετήσεις έχουν γίνει και από άλλους Διαχειριστές του Παραρτήματος Α.

ii. Λιγότερο αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς και περιορισμένες ευκαιρίες συναλλαγών για τους συμμετέχοντες

Όπως περιγράφεται και ανωτέρω, υπάρχει αυξημένος κίνδυνος με την εφαρμογή της 30-λεπτης IDCZGCT οι Διαχειριστές εκατέρωθεν του συνόρου να χρειαστεί να μηδενίσουν τη διαθέσιμη χωρητικότητα της διασύνδεσης (ATC), τόσο για τα μεταγενέστερα στάδια της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, δηλαδή την διασυνοριακή Αγορά Εξισορρόπησης, όσο και για επόμενα χρονικά προϊόντα στην διασυνοριακή ενδοημερήσια αγορά. Αυτές οι κρίσιμες λειτουργικές καταστάσεις δημιουργούν περιορισμένες ευκαιρίες συναλλαγών για τους συμμετέχοντες και έχουν αρνητικό οικονομικό αντίκτυπο, όχι μόνο στην εγχώρια αγορά αλλά και στην εσωτερική ενωσιακή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Μια άμεση εφαρμογή της 30-λεπτης IDCZGCT, αυξάνει την πιθανότητα αναστολής των συναλλαγών στην συζευγμένη ενδοημερήσια αγορά λόγω μηδενισμού της διαθέσιμης χωρητικότητας της διασύνδεσης («κλείσιμο» του συνόρου) και διακοπή της δυνατότητας ανταλλαγής και συμψηφισμού ανισορροπιών μέσω των ευρωπαϊκών πλατφορμών της αγοράς εξισορρόπησης. Αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα την αναστολή του διασυνοριακού εμπορίου και τη μη χρησιμοποίηση πιο οικονομικών πόρων μέσω εισαγωγών, καθώς επίσης, και αύξησης της χρήσης εφεδρειών λόγω αδυναμία συμψηφισμού ανισορροπιών. Ως εκ τούτου, για το διάστημα αυτό, καθώς θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν εγχώριοι πόροι, ενδεχομένως θα αλλάξει η κατανομή της παραγωγής με χρήση πιο ρυπογόνων πηγών και θα αυξηθούν οι εκπομπές CO₂.

V. Σχέδιο δράσης

Στο παρόν αίτημα για χορήγηση της παρέκκλισης περιλαμβάνεται ένα σχέδιο δράσης για τις ενέργειες του ΑΔΜΗΕ σε συνεργασία με τους όμορους Διαχειριστές της Βουλγαρίας ESO και Ιταλίας Terna και τις ευρωπαϊκές πλατφόρμες, προκειμένου να αλλάξει ο χρονισμός της IDCZGCT κατά μέγιστο τριάντα (30) λεπτά πριν τον πραγματικό χρόνο, έως την 1η Ιανουαρίου 2029. Ο ΑΔΜΗΕ θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ούτως ώστε να εφαρμοστεί η 30-λεπτη IDCZGCT νωρίτερα από το 2029, εάν είναι εφικτό.

Το σχέδιο δράσης αποτελείται τόσο από υφιστάμενες πρωτοβουλίες που ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ έχει ήδη ξεκινήσει, ανεξάρτητα από την απαίτηση για 30-

λεπτη IDCZGCT, όσο και από νέες πρωτοβουλίες. Συγκεκριμένα, το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει βελτιώσεις στις διαδικασίες λειτουργίας του συστήματος, αναβάθμιση στις πληροφοριακές υποδομές και εφαρμογή διαρθρωτικών μέτρων για τη διαχείριση συμφορήσεων και ανισορροπιών. Η υλοποίηση του σχεδίου δράσης θα γίνει σταδιακά, ώστε να επιτευχθεί η ομαλή μετάβαση χωρίς να διακυβευθεί η ασφάλεια του συστήματος ή να προκληθούν σοβαρές οικονομικές και λειτουργικές διαταραχές στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Το προτεινόμενο σχέδιο δράσης παρατίθεται ως ακολούθως:

Σχετικές ενέργειες για την εφαρμογή της 30-λεπτης IDCZGCT

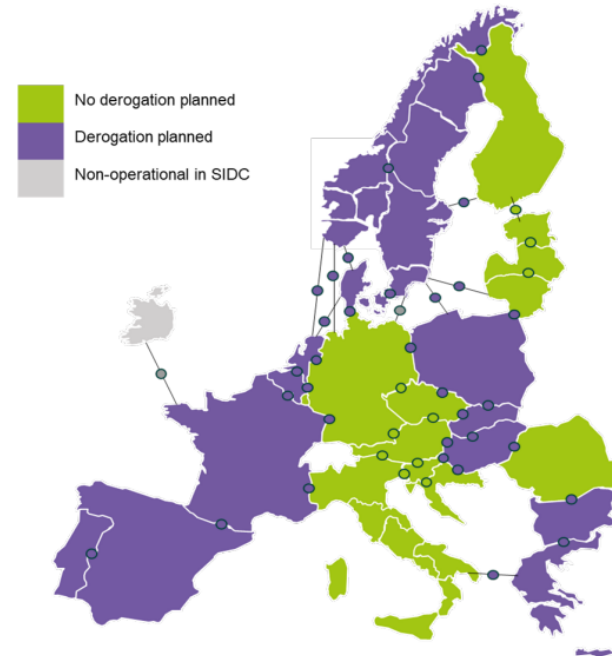
Προϋπόθεση	Ενέργεια	Χρονοδιάγραμμα
Ο ΑΔΜΗΕ πρέπει να αποκτήσει επαρκή εμπειρία από τη λειτουργία του συστήματος μετά την εφαρμογή των 15 min MTU και ανάλυση της λειτουργίας της ΔΕΠ με τα νέα προϊόντα και με τον μειωμένο χρόνο για αρχικοποίηση	Επιτυχής εφαρμογή των έργων: 15 min MTU στην Αγορά Επόμενης Ημέρας και στην Ενδοημερήσια Αγορά και 15λεπτη Περίοδος Κατανομής της ΔΕΠ (Οκτώβριος 2025) και ανάλυση της λειτουργίας της ΔΕΠ.	Μέχρι το τέλος του 2026 περίοδος ενσωμάτωσης νέων διαδικασιών και ανάλυσης της ΔΕΠ.
Αναβάθμιση IT συστημάτων, για την προστασία των λειτουργιών της αγοράς και του συστήματος από αστοχίες. Εύρεση πόρων για υλοποίηση των αναγκαίων αλλαγών στα συστήματα	Ο ΑΔΜΗΕ, σε συνεργασία με τους όμορους Διαχειριστές όπου απαιτείται, θα προτείνει νέες πρωτοβουλίες (για αυτοματοποίηση ελέγχων, και ταυτοποίηση σφαλμάτων, να προδιαγραφη και υλοποίηση επέκτασης των fallback διαδικασιών) σε σχέση με σήμερα την περίοδο 2025-2026 για την υποστήριξη της μετάβασης στη 30-λεπτη IDCZGCT έως το 2029. Προτεραιοποίηση των υλοποιήσεων σε σχέση με παράλληλα ανταγωνιστικά έργα υλοποίησης στα ίδια ή αλληλένδετα συστήματα	Ανάπτυξη νέων πρωτοβουλιών το 2025-2026, εφαρμογή σταδιακά έως το 2029.
Τεχνικά εφικτή μετάβαση για το σύνορο Ελλάδα-Ιταλίας σε 30-λεπτη IDCZGCT, διατηρώντας 60-λεπτο MTU. Είτε διαδικασία διαχείρισης δύο διαφορετικών IDCZGCT εντός ίδιας ζώνης προσφοράς	Ανάλυση της τεχνικά εφικτής μετάβασης για το σύνορο Ελλάδα-Ιταλίας σε 30-λεπτη IDCZGCT, διατηρώντας 60-λεπτο MTU. Ανάλυση και σχεδιασμός διαδικασιών διαχείρισης δύο διαφορετικών IDCZGCT εντός ίδιας ζώνης προσφοράς	Ανάλυση το 2026-2027, σε συνεργασία με τον Ιταλό διαχειριστή. Αναλόγως με το αποτέλεσμα ανάλυσης, αναγκαίες υλοποιήσεις έως το 2029
Υιοθέτηση αλλαγών της Πανευρωπαϊκής διαδικασίας αντιστοίχισης (matching) των	Συμφωνίες μεταξύ των Ευρωπαϊκών διαχειριστών, αναβάθμιση επικοινωνίας μεταξύ των διαχειριστών και της	Q3 2028

προγραμμάτων διασυνδέσεων	verification platform, τροποποίηση λογισμικού της verification platform, δοκιμές και έναρξη λειτουργίας της νέας διαδικασίας.	
Σύνδεση με την ευρωπαϊκή πλατφόρμα ανταλλαγής mFRR (MARI) και με την πλατφόρμα διαχείρισης διαζωνικής δυναμικότητας για τις ευρωπαϊκές πλατφόρμες της αγοράς εξισορρόπησης Capacity Management Module (CMM)	Συμφωνία για το νέο σχεδιασμό, σύνδεση με πλατφόρμα XBID, τροποποίηση λογισμικού, δοκιμές και έναρξη λειτουργίας.	Όχι νωρίτερα από Q4 2026

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Bidding zone	Derogation	Derogation timeline	W 15 MTU go-live in ID CT (XBID)	Date 15 MTU go-live in ID CT (XBID)	Time interval in Years between 30 mins IDCZGCT go-live and 15 MTU XBID go-live
Austria	No	N/A	W0	Q1 2020	6
Belgium	Yes	30/3/2027	W0	Q4 2020	6
Bulgaria	Yes	01/01/2029	W0	Q3 2020	8
Denmark	Yes	01/01/2029	W0	Q1 2023	6
Finland	No	N/A	W0	Q1 2023	3
Germany	No	N/A	W0	Q1 2020	6
Netherlands	Yes	01/01/2029	W0	Q4 2020	9
Romania	No	N/A	W0	Q1 2021	5
Slovakia	Yes	01/01/2029	W0	Q4 2022	6
Slovenia	No	N/A	W0	Q4 2023	2
Sweden	Yes	01/01/2029	W0	Q1 2023	6
Croatia	No	N/A	W1	Q4 2023	2
Hungary	Yes	2027 Q1	W1	Q4 2023	3
Czech Republic	No	N/A	W2	Q3 2024	1
Poland	Yes	01/01/2029	W5	Q1 2025	4
Estonia	No	N/A	W3	Q4 2024	1
Latvia	No	N/A	W3	Q4 2024	1
Lithuania	No	N/A	W3	Q4 2024	1
France	Yes	01/01/2029	W4	Q1 2025	4
Italy	No	N/A	W4	Q1 2025	1
Norway	Yes	01/01/2029	W5	Q1 2025	4
Greece	Yes	01/01/2029	W6	Q3 2025	3
Portugal	Yes	01/01/2029	W5	Q1 2025	4
Spain	Yes	01/01/2029	W5	Q1 2025	4
Republic Of Ireland	Yes	01/01/2029	-	-	-

Border-based derogation overview

Bidding Zone Borders	
Derogation	No Derogation
33	10

W0+W1	W2	W3	W4	W5	W6
Austria	Czech Republic	Estonia	France	Poland	Greece
Belgium		Latvia	Italy	Norway	
Bulgaria		Lithuania		Portugal	
Denmark				Spain	
Finland					
Germany					
Netherlands					
Romania					
Slovakia					
Slovenia					
Sweden					
Croatia					
Hungary					

W0+W1: Before 01/01/2024
W2: 1/7/2024
W3 : 6/11/2024
W4 : 22/1/2025
W5 : 18/3/2025
W6 : 30/9/2025

Disclaimer

This document reflects the current status based on information voluntarily provided by the Transmission System Operators (TSOs). TSOs